

શ્રી ભગવાન મહાવીર સ્વામી નું શાસન

પર્યુષણમહાપર્વની સમ્યક્ પ્રકારથી આરાધનાં એ જ જૈનકુળનું સાર્થકપણું

■ સંવત્સરીસાર ■

જૈનોને શ્રી તીર્થંકર પરમાત્મા શ્રી મહાવીર સ્વામીથી મળેલું અણમોલ વરદાન અને આખા શાસ્ત્રોનાં સાર સ્વરૂપ મોક્ષમાર્ગનું સ્વરૂપ તેનું નામ “સંવત્સરી = ક્ષમાપનાં”

જે બાળજીવો પોતાને શ્રી તીર્થંકર મહાવીર સ્વામીનાં સેવકો કે સંતાનો ગણાવતાં હોય તેવા જીવો ક્ષમાપનામાં જગતનાં જીવોથી ક્ષમા માંગે છે. અને જગતનાં જીવોને ક્ષમા આપે છે. તેનું નામ “સંવત્સરી”.

● ક્ષમા માગવી એટલે શું ? :- જગતનાં કોઈપણ પ્રકારનાં જીવોનું કોઈપણ પ્રકારથી જાણતાં - અજાણતાં તેમનાં આત્માને દુઃખ થાય તેવા પ્રકારની હિંસા કે અહિંસકર્મ હોય, કરાવ્યું હોય, કે કરનારની અનુમોદના કરી હોય, તેની ક્ષમા માંગીને હિંસામાંથી પાછા વળવું “અહિંસક બનવું”.

“અને”

● ક્ષમા આપવી :- જગતનાં કોઈપણ પ્રકારનાં જીવોથી કોઈપણ પ્રકારનું આત્માને દુઃખ લાગ્યું હોય, તેનું વિસ્મરણ કરીને તે જીવોનું અંતઃકરણપૂર્વક સુખ ઈચ્છવું અને તે જીવોને નિર્ભયતા આપવી અને નિર્ભયતા “પામવી”.

● મોક્ષમાર્ગનું મુખ્ય લક્ષણ ●

જીવનમાંથી હિંસા કાઢીને અહિંસક ભાવને ધારણ કરવા “અને” જગતને નિર્ભયતા આપીને નિર્ભયપણું પામવું એ જ મોક્ષમાર્ગ છે. એ જ સમક્રિત છે અને એ જ મોક્ષનું મોક્ષ સ્વરૂપ છે.

જૈનકુળમાં જન્મેલા જીવો બડભાગી, અહોભાગી અને સદ્ભાગી છે, કે તેમને ધર્મ આરાધનાં માટે અનેક ઐતિહાસિક, અવિસ્મરણીય તીર્થસ્થાનો મળ્યાં છે. ધર્મ જાણવા માટે વર્તમાન સમયમાં શ્રી સાધુ ભગવંતોનો

આ વર્ષે પર્યુષણપર્વનાં સમય અનુસાર જૈનો જાગો અક્રમ કર્યા છે.

જૈનો જાગો

લેખાંક : ૪૩

લેખાંકો ૧ થી ૫૮, તા. ૫-૧-૨૦૦૦ થી પુનઃ મુદ્રણ

શરીરબળની જરૂર નથી “પણ” સાચી સમજણની જરૂર છે.

જન્મે જૈન,
ધર્મે જૈન,

તો કર્મે જૈન બનીએ.

હવે પર્યુષણનાં સાત દિવસ અને તેનાં ફળ સ્વરૂપ એવું શ્રી

* સત્સંગ *

જીવે પૂર્વમાં, અજ્ઞાનમાં અજ્ઞાનતાએ, અજ્ઞાનનું અજ્ઞાનીપણે, અજ્ઞાનનું કરેલું આરાધન, એ વર્તમાન ભવમાં તેનાં ફળ સ્વરૂપે અજ્ઞાનપણું પામ્યો.

અને એ અજ્ઞાનથી અજ્ઞાનતાએ અજ્ઞાનીપણે અજ્ઞાનને જ્ઞાનત્વપણું માનીને અજ્ઞાનને અજ્ઞાનભાવે, અજ્ઞાન સ્વભાવે અજ્ઞાનને આરાધે છે. તેનું વર્તમાનમાં ફળ :

આધી-વ્યાધી અને ઉપાધી અને ભાવી ભવોમાં અનંત અનંત દુઃખ અને મિથ્યાત્વીપણું ગાટ.

સાચા જ્ઞાનથી પરમાત્માની પ્રતિમાજી, પરમાત્માનું નામ અને પરમાત્માની વંદના તત્કાળ ફળ સ્વરૂપે :

પ્રતિકુળ સંજોગોમાં પણ પરમ શાંતિ અને આનંદ આપે છે.

ઓછી બાળજીવોએ સાધના કરવી હોય તો (અજ્ઞાનતાથી સંસાર માંડ્યો હોય અથવા સંસારીક જવાબદારી અર્થે સાધુપણું ન લઈ શકાયું હોય તો તેવા બાળજીવો) પોતાની સંસારીક જવાબદારી સવારમાં નવકારથી પછી શરૂ કરે અને સાંજે ચૌવિહારની સાથે વ્યવહાર અને વ્યાપાર પૂરો કરીને સાંજનાં ચૌવિહારથી લઈને સવારની નવકારથી સુધી સાધુપણું ધારણ કરી શકે છે. (૨૪ કલાકમાંથી લગભગ ૧૨ કલાક સંસારી અને ૧૨ કલાક સાધુપણું) અગર બાળજીવોથી આ અવસ્થાની સાધનાં ન થઈ શકે તો માસની ૧૨ પર્વતિથિ આપીને શ્રી જ્ઞાની મહાપુરુષોએ માસમાં ૧૨ પર્વતિથિનાં દિવસોએ સાધુપણું ધારણ કરવાનું બતાવ્યું. (માસનાં ૧૮ દિવસ વ્યવહાર અને વ્યાપાર જાળવવાં અને ૧૨ દિવસ સાધુપણાં જેવું જીવન જીવીને બાળજીવો સાધનાં કરે.) આવા પ્રકારે બાળજીવોને ધર્મ આરાધનાં કરવા માટે સમયે સમયે શ્રેષ્ઠ ઉપાયો મૂકીને (બતાવીને) શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ સાધુપણું પામી શકે તેવા સરળ ઉપાયો ફક્ત જૈન સંપ્રદાયમાં જોવા મળે છે. જે બાળજીવો થકી આ પ્રમાણે પણ જો ધર્મ આરાધનાં કરવાની પરિસ્થિતિ ન હોય તો તેમને માટે પૂર્વનાં શ્રી જ્ઞાની મહાપુરુષોએ આખા વર્ષનો સૌથી શ્રેષ્ઠ કાળ જાણીને દિવસોનાં સમુહની સ્થાપના કરીને પર્યુષણ મહાપર્વ આપ્યું અને તેમાં શ્રી તીર્થંકર પરમાત્માએ આપેલું અલૌકિક તત્ત્વ શ્રી સંવત્સરી મહાપર્વનું અનુસંધાન કરીને વર્ષનાં સર્વ શ્રેષ્ઠ એવા આરાધનાનાં દિવસો બનાવીને સરળતાથી જીવ મોક્ષમાર્ગી બની શકે અને અલ્પભવોમાં મોક્ષાર્થી બને તેવી રચનાં આપીને શ્રી જ્ઞાની મહાપુરુષોએ જૈનધર્મનાં બાળજીવો ઉપર અનંત અનંત ઉપકાર ચડાવી દીધો છે.

જન્મે જૈન બન્યા તો કર્મે જૈન બન્યા ?

પર્યુષણપર્વનાં આઠ દિવસો વખતે લગભગ વ્યાપાર બંધ જેવો હોય છે. વ્યવહારીક સંબંધો પણ બંધાતા નથી અને સંસારનાં લૌકિક પર્વો પણ આવતાં નથી. આવા સર્વ શ્રેષ્ઠ પર્યુષણનાં આઠ દિવસની આરાધના તો જે બાળજીવો જન્મે જૈન છે, તેમણે જો કર્મે જૈન બનવું હોય તો નિર્વિવાદપણે પર્યુષણનાં ૮ દિવસ વ્યવહાર અને વ્યાપાર ત્યાગીને અત્યંત ભાવોલ્લાસ સહિત આદરભાવ ધારણ કરીને, ઉપકારીભાવ માનીને આત્માનાં કલ્યાણ માટે આત્મકલ્યાણની રીતે આત્મકલ્યાણમાં રહેવું જોઈએ (વર્તવું જોઈએ). આત્મકલ્યાણ માટે અર્થની કે

* સત્સંગનું ફળ *

સાચો સાધક કોણ ?

જે બાળજીવ, બાળ અવસ્થાને કારણે, દિવસ દરમ્યાન વાદ - વિવાદ, મત - મતાંતર, આગ્રહ - દુરાગ્રહ, સંકલ્પ - વિકલ્પ, પરનિંદા - પરપિડન, અભાવ - દુર્ભાવ, અવરોધ - પ્રતિઅવરોધ, અવદોષ - પરદોષથી વર્તે છે.

“છતાં”

દરરોજ રાત્રીનાં સુતા પહેલા, શાંત ચિત્તે સમજણપૂર્વક, સમદ્રષ્ટિથી, સમભાવથી અને નિર્મળબુદ્ધિથી સ્વનાં દોષ ટાળવાનો, પરનાં દોષોનું વિસ્મરણ કરવાનો સંકલ્પ સાધીને સમાધાનપૂર્વક શાંતિથી સુવે, તે શ્રી પરમાત્માનો સાચો આરાધક સાધક ગણાય. “શ્રી સંવત્સરી તત્ત્વનું ફળ”

સંવત્સરી મહાપર્વ કેવી રીતે આરાધવું કે જેનાંથી આત્માનું કલ્યાણ થાય, તેની વિચારણા કરીએ.

પૂર્વનાં શ્રી જ્ઞાની મહાપુરુષોએ પર્યુષણનાં ૮માં દિવસની સંવત્સરીને લક્ષમાં રાખીને પ્રથમ સાત દિવસની ધર્મ આરાધનાં કરવા માટેની રચનાં કરી છે. તે લક્ષમાં રાખીને બાળજીવોએ ધર્મ આરાધનાં કરવી જોઈએ. પર્યુષણનાં પ્રથમ સાત દિવસો જીવે કષાય રહીત અને દેહભાવ ભુલવા માટે છે, તેમ સમજીને શ્રી પરમાત્માની સેવા ભક્તિમાં અને સંપ્રદાયની પરંપરાનાં વ્રત-તપ-જપ, ક્રિયા, ભક્તિ, દાન-ત્યાગ વિગેરે શુભ ભાવમાં રહેવા માટે

સુક્ષ્મ અહિંસાનો આદર હોય

“અને”

સ્થુળ હિંસાનો ત્યાગ હોય.

શરીરને અનુકૂળ વ્રત, આર્થિક સ્થિતિને અનુરૂપ અનુદાન અને સંજોગોને અનુરૂપ ધર્મ ક્રિયાઓ દિવસ દરમ્યાન કરવી જોઈએ કે જેથી શ્રી પરમાત્મા ગમે, શ્રી પરમાત્માએ આપેલો બોધ ગમે અને શ્રી પરમાત્માએ બતાવેલો સાધનાનો માર્ગ આરાધવાનું ગમે, અને ધીરે-ધીરે સારા સમયમાં માનેલો અને આરાધેલો ધર્મ કર્મ સંજોગોએ જો

જૈનો જાગો અનુસંધાન પાના નં ૧૦ પર....

લગભગ સર્વ સમયે યોગ થાય એવી અનુકૂળતાં પ્રાપ્ત થઈ છે. અને નિત્ય શ્રી પરમાત્માની સેવા ભક્તિ થઈ શકે એવા સ્વરૂપમાં રહેણાંકની નજીકમાં દહેરાસરો અને ઉપાશ્રયની અવસ્થા પ્રાપ્ત થઈ છે. આવી ધર્મ આરાધનાની અનુકૂળતામાં બાળજીવો ધર્મ જો ન આરાધી શકે તો પછી કેવી સ્થિતિએ જીવ ધર્મ પામે ? પૂર્વમાં શ્રી તીર્થંકર પરમાત્મા શ્રી મહાવીર સ્વામીથી લઈને અત્યાર સુધીનાં શ્રી જ્ઞાની મહાપુરુષોએ બાળજીવોને લક્ષમાં રાખીને મોક્ષમાર્ગનાં જે સરળ અને સહજ ઉપાયો આપ્યાં છે, તેનો તો બાળજીવો

જીવે વ્યવહાર અને વ્યાપાર પ્રતિકુળતાએ કર્યો, અનુકુળતા કરીને “પણ” ધર્મ અનુકૂળતાએ કર્યો, અનુકૂળતાને પણ પ્રતિકુળતાં ગણાવીને.

આખા આયુષ્ય પર્યંત ઉપકાર ઉતારી ન શકે તેવા ઉપકારો કર્યા છે. જેમ કે જેમને ઉગ્ર સાધનાં કરવાના ભાવ હોય તે સાધુપણું પ્રાપ્ત કરે અને સાધનાનાં માર્ગમાં ઉગ્રતાપૂર્વક પુરુષાર્થ કરે અને તેમાં કાંઈપણ જરૂર પડે તો આખો સંઘ મા-બાપ સ્વરૂપે અખંડ સેવા અર્થે સદા તત્પર રહે છે. એનાંથી

શ્રી ભગવાન મહાવીર સ્વામી નું શાસન

પર્યુષણમહાપર્વની સમ્યક્ પ્રકારથી આરાધનાં એ જ જૈનકુળનું સાર્થકપણું

જૈનો જાગૉ

અનુસંધાન પાના નં ૯થી ચાલું

ખરાબ સમય આવે તો જીવ અત્યંત ઉત્સાહથી અને પૂર્ણ શ્રદ્ધાથી શ્રી પરમાત્માને ભક્તિ ભાવથી આરાધી શકે અને તેનાં ફળ સ્વરૂપે અશાતા વેદનીયનો સમય સરળતાથી પૂર્ણ થઈ જાય. માટે શ્રી પરમાત્માની ભક્તિ ગમે તે સ્વરૂપે કરો અને ગમે તે સાધનો અને રીતથી કરો પણ તેનાં ફળ સ્વરૂપે શ્રી પરમાત્મા ગમવા જોઈએ. શ્રી પરમાત્મા ગમ્યાં છે, તેનું માપ બાળજીવો એ પ્રકારે જાણી શકે કે..

૧. શ્રી પરમાત્મા સિવાય ઈષ્ટદેવ સ્વરૂપ અન્ય કોઈપણ દેવ શ્રેષ્ઠ ન હોવા જોઈએ. (આદર સર્વ દેવોનો હોય પણ આરાધનાં ભક્તિ એક ઈષ્ટદેવની હોય.)

૨. શ્રી પરમાત્માએ આપેલો એવો આત્મબોધ, (સિદ્ધાંત બોધ, નિશ્ચય બોધ, આત્મધર્મ) સિવાય અન્ય કોઈપણ પ્રકારનાં બોધની જીવને જરૂર નથી તો શ્રી તીર્થંકર પરમાત્મા શ્રી મહાવીર સ્વામીએ આપેલા બોધને છોડીને જીવે અન્ય બોધ શા માટે ગ્રહણ કરવો જોઈએ ?

“ભય મુક્તિ એજ જીવન મુક્તિ”

હિંસા રહિતનું જીવન અને

૭ ભય રહિતનો ધર્મ

“એજ”

મોક્ષ અને

એજ મોક્ષ સ્વરૂપનું સદેહપણું.

૩. શ્રી પરમાત્મા સિવાય અન્ય કોઈ નામનું મમત્વ જીવનમાં હોવું ન જોઈએ અને જરૂર પણ શું છે ?

૪. શ્રી પરમાત્માની પ્રતિમાજી કે ચિત્રપટથી અમુલ્ય એવો જગતમાં કોઈપણ પદાર્થ નથી એવું દ્રઢત્વ ધારણ કરવું.

૫. શ્રી પરમાત્માનાં ધર્મ સ્થાનકોમાં ક્યારેય વાદ-વિવાદ-પરનિંદા, ક્રોધ, હિંસકભાવ, કે બીજા જીવોના આત્માને દુઃખ થાય તેવું બોલવું નહીં, વિચારવું નહીં અને વર્તવું નહીં, દેહ છુટે પણ સંકલ્પ ન છુટે એવી ભાવના રાખવી (કષાય સહિત વર્તવા માટે આખું જગત પડ્યું છે, માટે તેમાંથી ધર્મસ્થાનકને અલગ રાખવા) જગતમાં કરેલા કષાયો જીવ ધર્મ સ્થાનકમાં છોડે “પણ” ધર્મ સ્થાનકમાં કરેલા કષાયો જીવ ક્યાં જઈને છોડશે ? આવા પ્રકારે વિચારીને જીવે પર્યુષણનાં સાત દિવસમાં શ્રી પરમાત્મા ગમવા લાગે તેવા પ્રકારની ભક્તિ કરવી કે જેથી આત્મામાં આનંદ ઉલ્લાસીત ભાવ જાગે

ભાગ્યનાં ભાગ્યની ભુલને ભુલીને,
ભુલથી ભુલભુલામણીમાં ભોળવાયને,
ભાનનાં ભાનનું ભાન ભુલીને,
ભોગનાં ભોગને ભોગવતાં ભોગવતાં,
ભુલથી ભુલમાં ભોગીપણાંનાં ભાવથી,
ભવભ્રમણની ભુલમાં ભુલને ભેળવી.

(આવે) પર્યુષણનાં સાત દિવસમાં કોઈપણ પ્રકારે ક્રોધ-ક્રેષ અને પરનિંદા, પરપિડન ન થાય તેનું સંપૂર્ણ લક્ષ રાખવું ધર્મઅર્થે કે ગૃહસ્થમાં પણ ન જ થાય તેવો આત્માનો ઉપયોગ એ આત્મલક્ષનું કારણ બને અને આત્માની જાગૃતિમાં નિમિત્ત કારણ બને, માટે તપો અર્થે કે કોઈપણ પ્રકારનાં અનુષ્ઠાન અર્થે કષાય ન થાય, તેજ બાળજીવોને મોક્ષમાર્ગમાં પ્રવેશવાની પ્રથમ ભુમિકા બને. ગમે તેવા અનિવાર્ય સંજોગો આવે તો પણ કષાયો ન કરવા, વખત આવે મૌન ધારણ કરવું અથવા ક્ષેત્ર ત્યાગી દેવું પણ કષાયો ન કરવાં

Website : www.jainojago.com

■ જીવનમુક્તિસાર ■

અજ્ઞાનીનું સ્વરૂપ

● પરીણામલક્ષી જીવનું સ્વરૂપ ●

અમર્યાદીત બોલવું મર્યાદીત બોલવું.....(સાં, સાચું, સૌને ગમે તેવું બોલવું)
અમર્યાદીત વિચારવું મર્યાદીત વિચારવું... (જે વિચારવું તે આત્માર્થ વિચારવું)
અમર્યાદીત આહાર મર્યાદીત આહાર(રસવૃતિવિહીન અલ્પ પદાર્થો ગ્રહણવા)
અમર્યાદીત સાધનો મર્યાદીત સાધનો(જીવન જરૂરી સાધનો સુખ ભાવ વગર)
અમર્યાદીત વ્યવહાર મર્યાદીત વ્યવહાર ..(સામાજિક જરૂરીયાત, મરણ-માંદગી)
અમર્યાદીત વ્યાપાર મર્યાદીત વ્યાપાર(જીવન જરૂર અર્થથી થોડું વધારે)
અમર્યાદીત સંબંધો બાંધવા .. મર્યાદીત સંબંધો(અજ્ઞાનથી બાંધેલા સંબંધો નિભાવવા, નવા નહીં)
અમર્યાદીત ક્ષેત્ર મર્યાદીત ક્ષેત્ર(તિર્થ ક્ષેત્રને છોડીને નવા નહીં)
અમર્યાદીત અધર્મમાં રહેવું... મર્યાદીત અધર્મ(જીવન નિભાવવા જેટલું પાપ, અને તેનું પણ પ્રાચ્ચિત કરવું)

અગર સાત દિવસ મૌન રહેવાય તો પણ શ્રેષ્ઠ સ્થિતિ બાળજીવની ગણાય, આવા પ્રકારથી શ્રી પરમાત્માની આનંદ ઉલ્લાસ સહિતની ભક્તિભાવ જગાડીને ૮માં દિવસમાં પ્રવેશ કરવાનો છે એ આઠમો દિવસ કેવો છે કે જે શ્રી તીર્થંકર પરમાત્માએ આપેલો એવો શ્રેષ્ઠ અને અમુલ્ય તત્વનો દિવસ કે જેનું નામ આપણે શ્રી સંવત્સરી મહાપર્વ કહીએ છીએ કે જેમાં જીવે ક્ષમા લેવાની અને ક્ષમા આપવાની છે, આવું પર્વ (ક્ષમા લેવી અને ક્ષમા આપવી) જગતમાં કોઈ ધર્મમાં સ્પષ્ટ સ્વરૂપ અને સરળ રીતે આપ્યું નથી. ફક્ત જૈન સંપ્રદાયને પ્રાપ્ત થયું છે. જેનું કારણ શ્રી તીર્થંકર પરમાત્મા શ્રી મહાવીર સ્વામી ભગવાન ગણાય.

* શ્રી સંવત્સરી ફળ *

જે તત્વથી જીવે, અહિંસકનાં, અહિંસકપણાનું, અહિંસકપણું, અહિંસકતાથી, અહિંસકતાનું, અહિંસકપણે, અહિંસાત્મભાવે, અહિંસાત્મક સ્વભાવે, અહિંસાત્મનુંભવે, અહિંસકનું અહિંસકપણાથી, અહિંસકતાપણું સ્વભાવ્યું તે અહિંસકતાનું બીજું નામ અહિંસાત્મકભાવ સ્વભાવ સ્વરૂપ એજ સદેહે સિદ્ધાત્મા.

શ્રી સંવત્સરીનાં દિવસે જૈનધર્મનાં અને સંપ્રદાયનાં સર્વ જીવો પરંપરા અનુસાર પ્રતિક્રમણ કરીએ છીએ અને તે પ્રતિક્રમણ વખતે બાળજીવોએ આખા વર્ષ દરમ્યાન અને આખી જીંદગી દરમ્યાન જે જીવો પ્રત્યે જાણતાં-અજાણતાં કોઈપણ પ્રકારથી અહિંસક કે દુઃખ આપ્યું હોય, બીજા થકી અપાવ્યું હોય કે બીજા આપતા હોય તેને પ્રોત્સાહન (અનુમોદન) આપ્યું હોય તો તેની અંતઃકરણપૂર્વક ક્ષમા, યાચક ભાવે માગીએ છીએ અને એવા જ પ્રકારથી બીજા અન્ય જીવોએ આપણી સાથે કર્યું હોય તો મોટું મન રાખીને નમ્રતાસહિત તેનું વિસ્મરણ કરીને ક્ષમા આપીએ છીએ, આ કાર્ય પ્રતિક્રમણ વખતે ભાવે ક્ષમા લેવી અને ક્ષમા આપવી એમ ગણાય, પછી બીજા દિવસે ખરેખર આ પ્રકારની (ક્ષમાપનાં) તે જીવોની સન્મુખ જઈને લઈએ અને આપીએ તોજ શ્રી સંવત્સરીપર્વ મનાવ્યું ગણાય અને શ્રી તીર્થંકર પરમાત્માની આરાધનાં કરી ગણાય.

સ્વમાં ઉપયોગ મુકીને વર્તવું તે સાધનાં (સમાધી)
પરમાં ઉપયોગ મુકીને વર્તવું તે પ્રમાદ (ઉપાધી)

જ્યારે વર્તમાનમાં જીવો ગમતાને ક્ષમાપનાં કરે છે અને ખરેખર ક્ષેપ-દુર્ભાવ હોય તેની તો સન્મુખ પણ જતાં નથી. તો પછી જીવને મોક્ષમાર્ગ મળે ક્યાંથી અને આરાધે પણ શું ?

આજનાં સર્વ શ્રેષ્ઠ એવા શ્રી સંવત્સરી મહાપર્વનાં દિવસે જીવ જો ખરેખર શ્રી તીર્થંકર પરમાત્માને માનતો હોય અને તેમની (જ્ઞાનની) આરાધનાં કરવા માગતો હોય અને જૈનકુળમાં જન્મેલા અને જૈનધર્મ પામેલા જીવને જો

ભવ બગાડવો ન હોય અને ભવ ભવાંતરમાં દુઃખી થવું ન હોય (શ્રી પરમાત્માનો અને જ્ઞાન અને જ્ઞાનીનો વિયોગ ન કરવો હોય) તો આજનાં સંવત્સરીનાં સર્વ શ્રેષ્ઠ દિવસે એક વ્રત (સંકલ્પ) ધારણ કરવો જોઈએ કે સંસારીકપણે કે ધર્મનાં નામે આજીવન ક્યારેય, ન્યાય કે અન્યાયાનાં નામે કોર્ટ કચેરીમાં પ્રવેશ કરવો નહીં, કરાવવો નહીં અને કરનારની અનુમોદના કરવી નહીં. તે દેષનું વિકૃત સ્વરૂપ ધારણ કરે છે. અને વર્ષો સુધી કોર્ટમાં સાચા સાબિત થવા અનેક પ્રકારની કપટબુદ્ધિ ધારણ કરવી પડે છે અને સામેવાળાને સતત ભયમાં રાખવો પડે છે. આ બધા પ્રકારનાં દોષોને કારણે જીવ સતત આર્તધ્યાન અને રૌદ્રધ્યાની બને છે અને ધર્મભાવ અને ધર્મધ્યાન ભુલે છે. અને સતત પંચેન્દ્રિયાનાં આત્માનો ઘાત કરતા કરતા

“હિંસકપણું ત્યાગો અને નિર્ભયપણું પામો, અહિંસક બનો અને ભવમુક્તિ પામો”.

ઘાતકીપણું પામે છે. અને હિંસક સ્વભાવી બને છે. અને ક્યારેક સંજોગોસાર સામેવાળાનાં દેહને હાની થાય તો પંચેન્દ્રિયાની હિંસાનું મહાપાપ લાગે અને તેનું ફળ શું તે જાણી લેવું. તેની સામે જીવ મેળવવાનો શું છે ? થોડું માન કે અહંકાર ! જ્યાં ન્યાયાલય ખુદ કહે છે સમાધાન કરો, અને તેનો આદર પણ ન્યાયાલય કરે છે. જ્યારે અહિંયા તો જૈન ધર્મનો પાયો ત્યાગભાવનાં અને

જેણે સદેહે સંસારભાવનું વિસ્મરણ કર્યું તેને શેનું વિસ્મરણ કરવાનું હોય, “અને” જેને આત્માનું સર્વ સમયે સ્મરણ (દર્શન) હોય તેને શેનું સ્મરણ કરવાનું હોય. સંસારભાવનો યોગ, આત્મભાવનો વિયોગ “એજ” “સર્વ દુઃખોનું કારણ.”

શાસ્ત્રોનાં પાને-પાને સમાધાનથી વર્તવાનું કહે છે. માટે આ એક સંકલ્પ જીવનભર પાળવો કે જેથી ઘણા દોષોથી બચવાનું કારણ બને અને અહિંસકભાવ ધારણ કરીને નિર્ભયપણું પામવાનું બને છે. આ છે શ્રી સંવત્સરી મહાપર્વનો મહિમા અને તેનું ફળ.

આનંદ આનંદ આનંદ

આ આખી સમજણ લખનાર જીવે શ્રી મહાવીર ભગવાનને માથે રાખીને, શાસનદેવીની સાક્ષીભાવે અને સમકિતી દેવ-દેવીઓના હાજરભાવે કોઈપણ પ્રકારના દુર્ભાવ રહિત, કોઈપણ પ્રકારના દ્વેષબુદ્ધિથી રહિત અને કોઈપણ પ્રકારની સ્વાર્થબુદ્ધિ રહિત આપેલ છે. અને આમાં કોઈપણ પ્રકારનો દોષ ભળ્યો હોય તો આ લખનારને મિથ્યાત્વનો દોષ લાગે. અને આ બાબતની કોઈપણ ચર્ચા-વિચારણા શ્રાવકોએ ધર્મચાર્યો પાસે જઈને કરવી અને જાણકારી મેળવવી, લખનાર પ્રત્યે અભાવ ન કરવો.